

ASIANAJAJALIITON KANSAINVÄLISESTÄ TOIMINNASTA

(Über die internationale Tätigkeit des Anwaltvereins)

Suomen Asianajajaliiton toimintasuunnitelmassa vuodelle 2009 todetaan, että liiton ulkoisten suhteiden hoitamista jatketaan hyväksytyin tavoiteohjelman perusteella. Hyviä Pohjoismaisia suhteita kehitetään edelleen ottamalla huomioon myös Baltian maiden asianajajajärjestöjen mukaantulo tähän yhteistyöhön. Euroopan Asianajajaliittojen Neuvoston (CCBE) ja International Bar Associationin (IBA) toimintaan osallistutaan painopisteen ollessa CCBE:n toimintaan osallistumisessa.

Suomen Asianajajaliiton kansainvälinen toiminta on kovasti aktivoitunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Liitossa ei ole enää erillistä kansainvälisten asioiden neuvottelukuntaa, koska kansainvälisissä yhteyksissä käsiteltävät asiat liittyvät pitkälti eri valiokunnissa käsiteltäviin asioihin, jonne ne ohjataan. Esimerkiksi eettinen valiokunta on aikoinaan työstänyt lausuntoa CCBE:n tapaohjeita uudistettaessa ja koulutusvaliokunta käsitellyt CCBE:stä tulevia koulutukseen liittyviä asioita.

Liitollamme on rajalliset resurssit kaikkeen toimintaan, niin myös kansainväliseen. Painopistemme on CCBE:n toiminnassa. Sen pääasiallisina tehtävinä on toimia asianajajien edustajana EU:n toimielimissä, koordinoida ja yhtenäistää asianajajien ammatinharjoit-

tamista jäsenmaissa, edustaa eurooppalaisia asianajajia eri viranomaisiin ja järjestöihin liittyvässä yhteistyössä sekä tehdä ammattiin liittyvää tutkimustyötä. CCBE:n jäseniä ovat kaikki Euroopan Unionin ja Euroopan talousalueen jäsenmaiden asianajajat asianajajaliittojensa nimittämien valtuuskuntien kautta. Suomen valtuuskuntaa johtaa liiton varapuheenjohtaja Mika Ilveskero. Muutenkin kansainvälisissä yhteyksissä liittoa edustavat pitkälti hallituksessa toimivat henkilöt, pääsihteeri ja apulaispääsihteeri, jotta tiedonkulku on aukotonta. CCBE:n tärkeimmät päätökset tehdään kahdesti vuodessa pidettävässä yleiskokouksessa. Lisäksi järjestön hallitus kokoontuu viisi – kuusi kertaa vuodessa yleiskokousten välillä. Osallistumme myös joidenkin työryhmien toimintaan. CCBE on perustamisensa vuoden 1960 jälkeen voimakkaasti laajentunut, joten sillä on haasteita päätöksenteon tehostamisessa. CCBE on parina viime vuonna järjestänyt myös asianajajaliittojen puheenjohtajien tapaamisen syksyn yleiskokouksen yhteyteen.

Pohjoismaiden asianajajajärjestöjen puheenjohtajat, varapuheenjohtajat ja pääsihteerit ovat pitkään järjestäneet vuosittaisen kokouksen. Pääsihteerit tapaavat toisiaan myös vuotuisissa omissa kokouksissaan, samoin kuin liittojen puheenjohtajat sekä

CCBE:n että IBA:n järjestämissä tapauksissa. Suomi isännöi Pohjoismaista puheenjohtajistoa Helsingissä tämän vuoden huhtikuussa. Toista kertaa kokoukseen osallistuivat myös Baltian maiden asianajajajärjestöjen edustajat. Kaikki Pohjoismaat ovat esimerkiksi CCBE:ssä äänimäärältään suhteellisen pieniä maita. Toisaalta monissa asioissa meillä on yhtenevät päämäärät ja mielipiteet. Baltian maiden tultua mukaan kansainväliseen toimintaan osoittautui, että Pohjoismaiden on erinomaisen luontevaa tehdä heidän kanssaan yhteistyötä. Ei toki kaikissa, mutta monissa asioissa päämäärät ovat yhteneviä. Toimiva yhteispeli havaittiin mm. pari vuotta sitten CCBE:n johtoa valittaessa, jolloin pitkälti Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistyöllä puheenjohtajistoon valittiin CCBE:n tämän vuoden puheenjohtaja tanskalainen Anne Birgitte Gammeljord.

Keskustelemme Pohjoismaisessa puheenjohtajistossa hyvin avoimesti ja vapaasti eri maiden alustusten pohjalta asioista. Tapaamme toisiamme erilaisissa kokouksissa ja tilaisuuksissa lukuisia kertoja vuoden mittaan, joten tunnemme toisemme hyvin, mikä helpottaa keskustelua. Viimeksi puheenjohtajiston kokouksessa käytännön läheisenä asiana Ruotsin ja Tanskan liitot esittelivät, miten heidän liittojensa uusittuja atk-järjestelmiä ja kotisivuja käytetään apuna toiminnassa. Keskustelimme Latvian liiton alustuksen perusteella CCBE:n toiminnasta, sen eduista, mahdollisista haitoista ja yhteistyön kehittämismahdollisuuksista. Suomen alustuksen avulla kävimme lävitse sitä, mitä liitot tekevät ja mitä ne voisivat vielä enemmän tehdä liittyen oikeuspoliittiseen toimintaan ja eri sidosryhmien kanssa tapahtuvaan toimintaan. Islanti alusti talouskriisin vaikutuksista asianajajan toimintaan ja asianajajan salassapitovelvollisuuteen.

Asianajajaliitto, mutta erityisesti asianajajatoimistot ja yksittäiset asianajajat osallistuvat aktiivisesti IBA:n toimintaan. IBA on maailman asianajajakuntaa laajimmin edustava järjestö. IBA uudisti organisaatiotaan joitakin vuosia sitten ja tuolloin luotiin lukuisa määrä jäsenliittojen edustajille tarkoitettuja toimintayksiköitä, joista tärkein on IBA:n asianajajapolitiikasta vastaava Bar Issues Commission. Suomalaiset ovat erittäin aktiivisesti mukana IBA:n toiminnassa. Saimme Pohjoismaisen puheenjohtajistokokouksen yhteydessä pidettyyn liiton 90-vuotisjuhlallisuuksiin liittyvään kansainväliseen seminaariin vieraaksi myös IBA:n presidentti Fernando Pelàez-Pierin. Suomalaisen aktiivisuudesta erinomaisena osoituksena on se, että Helsingissä järjestetään 3.–4.9.2009 IBA:n konferenssi, jonka ohjelma on varsin laadukas ja mielenkiintoinen. Tilaisuus tarjoaa hyvän mahdollisuuden tutustua IBA:n toimintaan niillekin asianajajille, jotka eivät ole aiemmin olleet mukana.

Suomalaiset asianajajat ovat olleet ja ovat erittäin aktiivisesti mukana AIIA:n eli Nuorten Asianajajien Kansainvälisen järjestön toiminnassa. Järjestö edistää nuorten asianajajien kouluttautumista ja verkostoitumista. Liitomme liittyi myös jokin aika sitten ILAC:n (International Legal Assistance Consortium) jäseneksi. Järjestön tarkoituksena on tukea oikeusjärjestelmien rakentamista maihin, joissa levottomuudet tai sodat ovat raunioittaneet oikeudelliset rakenteet.

Kansainvälinen toiminta on osa liiton normaalia, jokapäiväistä ja välttämätöntä toimintaa. Monet muualla pinnalle nousevat asiat keskusteluttavat meitä Suomessakin ainakin pienellä viiveellä.

Riitta Leppiniemi